

Problémy subjektů nacházejících se horním a dolním toku

Vztahy mezi subjekty nacházejícími se na horním a dolním toku při opatřeních preventivní protipovodňové ochrany na (mezinárodních) vodních tocích

od

RA Johannes Bohl
Advokáta pro správní právo

1. Úvod
2. Pojmy
3. Právní základy
 - a) Mezinárodní právo
 - b) Právo Společenství
 - c) Národní právo
4. Otázky ručení
5. Financování
6. Právní ochrana

1. Úvod

HILFE
DAS WASSER KOMMT!
BRINGT'S SANDSÄCKE,
SCHNELL!

**POMOC, JE TADY VODA! PŘINESTE
PYTLE S PÍSKEM, RYCHLE!**

**JÉ, CHUDÁK SOUSED! TENTO
ALE PĚKNĚ SCHYTAL.**

JÖ, DER ARME
NACHBAR!
DEN HATS GANZ SCHÖN
ERWISCHT.

2. Pojmy

- Vnitrozemské vody
- Povrchové vody
- Spodní vody
- Brakické vody
- Pobřežní vody
- Povodí
- Oblast povodí

3. Právní základy

- Mezinárodní právo
 - Právní základy
 - „Případ poklesu hladiny Dunaje“ z roku 1927
 - Smlouvy
- Právo Společenství
 - Primární právo
 - Sekundární právo
- Národní právo

3. Právní základy → Mezinárodní právo

Übersicht: Völkerrechtliche Doktrinen zur Regelung der zwischenstaatlichen Wasserverteilung

Doktrin	Länderbeispiele
Prinzip der rechtlichen Gesellschaft	Osmanisches Reich (bis 1919)
Prinzip der absoluten Souveränität	Türkei, Israel (bis 1993)
Prinzip der absoluten Integrität	Ägypten, Syrien, Irak, Jordanien, Palästina
Prinzip der beschränkten Souveränität	Weltweite Grundlage für Verträge zwischen Anrainerstaaten

Nach ebenda, S. 43

Přehled: Mezinárodně právní doktríny upravující mezistátní rozdělování vody

Doktrína	Příklady zemí
Prinzip právní společnosti	Osmanská říše (do roku 1919)
Prinzip absolutní suverenity	Turecko, Izrael (do roku 1993)
Prinzip absolutní integrity	Egypt, Sýrie, Irák, Jordánsko, Palestina
Prinzip omezené suverenity	Celosvětový základ pro smlouvy mezi zeměmi nacházejícími se u vodních toků
Tamtéž , str. 43	

→ „Případ poklesu hladiny Dunaje “ z roku 1927

3. Právní základy → Mezinárodní právo

- Dohoda o Mezinárodní komisi pro ochranu Labe (IKSE) 1990 – nabytí platnosti: 30.10.1992
- Úmluva o dobrém sousedství 1992 nabytí platnosti: 09.07.1992
- Úmluva o ochraně životního prostředí 1996 - nabytí platnosti : 1998
- Úmluva o spolupráci na hraničních vodách 1995- nabytí platnosti : 1997
- Espoo-konvence o přeshraničním hodnocení vlivů na ŽP 1991- nabytí platnosti : 03.08.2001
- Madridská konvence 1981 - nabytí platnosti : 22.12.1981
- Dohoda z Karlsruhe 1997 - nabytí platnosti : 01.09.1997

Primární právo

- Čl. 21 Lisabonské smlouvy
Pomoc a spolupráce při přírodních pohromách
- Čl. 107 Smlouvy o fungování EU
Podpora spolupráce v zájmu ochrany před přírodními pohromami
- Čl. 196 Smlouvy o fungování EU
Podpora při přírodních pohromách

Sekundární právo

- Rámcová směrnice pro vodu
- Směrnice o zvládání povodňových rizik
 - Zákaz znevýhodnění a princip spolupráce v čl. 7 odst. 4 výše uvedené směrnice
 - Plány zvládání rizik pro přeshraniční oblasti povodní v čl. 8 odst. 3 výše uvedené směrnice
- Směrnice o posuzování vlivů některých plánů a programů na ŽP
- Směrnice o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na ŽP

- Zákon o protipovodňové ochraně
- Zákon o hospodaření s vodou
např. § 75 odst. 4 tohoto zákona
 - žádné významné zvýšení rizik v neprospěch třetích zemí či států
 - odlišné úpravy z důvodu koordinace dle § 80 zákona

3. Právní základy → Národní právo

- Zákon o územním plánování
- Stavební zákoník
- Spolkový zákon o ochraně půdy
- Správní kompetence zemí
 - zprostředkování Spolkem (viz § 81 Zákona o hospodaření s vodou)

4. Otázky ručení

- Občanské právo
 - § 1004 Obč. zákoníku
 - § 823 a násl. Obč. zákoníku
 - § 37 Zákona o hospodaření s vodou
- Úřední ručení/Ručení státu
- Mezistátní ručení
- Princip věrnosti spolku

- Pojištění proti škodám způsobeným přírodními živly
→ zpravidla nelze ve třídě rizik IV
- Opatření preventivní protipovodňové ochrany
→ všeobecné příjmy z daní
→ finanční odškodnění pro znevýhodněné zemědělce
dle § 78 odst. 5 věta 2 Zákona o hospodaření s vodou
- Mezistátní dohody o úhradě nákladů
- Dohoda o přímých platbách

- Aplikace práva musí být zajištěna právní ochranou!
- Čl. 19 odst. 4 Ústavy
→ v zásadě „úplná právní ochrana“
- ale:
 - občanskoprávní náhrada škody pouze, pokud právní normy slouží individuální ochraně před škodami
 - ochrana ze strany správního práva pouze pro subjektivně veřejná práva

- Zákazy zásahů a zhoršování situace ve stanovených záplavových oblastech poskytují ochranu sousedů (např. BayVGH, rozhodnutí z 03.08.2006 – 15 CS 06.1696)
- Všeobecné požadavky na preventivní protipovodňovou ochranu neznamenaají ochranu třetích subjektů (převažující mínění)
- § 909 Obč. zákoníku analogicky aplikovatelný na povodňová rizika?
- Práva na svépomoc (např. § 37 Zákona o hospodaření s vodou)

Děkuji za Vaši pozornost!

BOHL & COLL.

Rechtsanwälte